

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6656/2025
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца Градске општине Стари Град, Београд, коју заступа Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење Градске Општине Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари Град, против тужених „ОТР BANKA SRBIJA“ а.д. Нови Сад, чији су пуномоћници Бранислав Живковић, Небојша Самарџић и Иван Љубисављевић, адвокати из ... и АА из ..., чији је пуномоћник Будимир Дринчић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 78/22 од 04.12.2024. године, у седници одржаној 28.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 78/22 од 04.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 180/21 од 08.09.2021. године која је исправљена решењима истог суда П 180/21 од 14.10.2022. године и П 180/21 од 11.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе тужену „ОТР BANKA SRBIJA“ а.д. Нови Сад, да му исплати износ од 30.757,90 евра и 16.787,66 CHF, са законском затезном каматом на износ од 25.613,27 евра и 14.201,44 CHF почев од 08.07.2017. године па до исплате, све у динарској противвредности по званичном курсу Народне банке Србије на дан исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени АА из ... да тужиоцу исплати износ од 30.757,90 евра и 16.787,66 CHF са законском затезном каматом на износ од 25.613,27 евра и 14.201,44 CHF почев од 08.07.2017. године до исплате, све у динарској противвредности по званичном курсу Народне банке Србије на дан исплате. Ставом трећим изреке, друготужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 271.250,00 динара. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да првотуженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 222.798,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 78/22 од 04.12.20224. године, ставом првим изреке, одбацио, као неблаговремену жалбу туженог АА из ..., изјављену против пресуде Вишег суда у Београду П 180/21 од 08.09.2021. године, исправљену решењем истог суда П 180/21 од 14.10.2022. године и П 180/21 од 11.04.2023. године. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 180/21 од 08.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 180/21 од 14.10.2022. године и П 180/21 од 11.04.2023. године, у првом ставу изреке тако што је обавезана тужена „ОТР BANKA SRBIJE“ а.д. Нови Сад, да тужиоцу као солидарни дужник са туженим АА из ..., исплати износ од 30.757,90 евра и 16.787,66 CHF, са законском затезном каматом на износ од 25.613,27 евра и 14.201,44 CHF почев од 08.07.2017. године до исплате, све у динарској противвредности по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Ставом трећим изреке преинечено је решење о трошковима садржано у четвртом ставу изреке пресуде Вишег суда у Београду П 180/21 од 08.09.2021. године, исправљене решењем истог суда П 180/21 од 14.10.2022. године и П 180/21 од 11.04.2023. године, тако што је обавезана тужена „ОТР BANKA SRBIJA“ а.д. Нови Сад, да тужиоцу као солидарни дужник са туженим АА из ... исплати на име трошкова првостепеног поступка износ од 271.250,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужене „ОТР BANKA SRBIJA“ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су изјавили благовремене ревизије тако што тужени АА побија решење о одбачају његове жалбе због битне повреде одредаба парничног поступка, док тужена „ОТР BANKA SRBIJA“ а.д. Нови Сад правноснажну другостепену пресуду побија у преиначујућем делу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), као и решење о одбачају жалбе туженог АА, у смислу одредбе члана 420. став 3. истог Закона, па је утврдио да су ревизије тужених неосноване.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде на које ревиденти неосновано у ревизији указују.

Према утврђеном чињеничном стању, предметни новчани износ био је заоставштина покојне ББ на њеној девизној књижици Основне банке –Кредитна банка Београд, са стањем на 23.09.1993. године у износу од 50.095,20 дем и припадајућом каматом у износу од 14.201,44 СФРС на ком је, за наследника оглашен брат оставиље ВВ. Решењем Првог општинског суда у Београду О 218/02 од 10.04.2002. године, утврђено је да предметни новчани износ представља заоставштину ВВ преминулог ...1994. године, па је тужиоцу предата на коришћење и управљање целокупна заоставштина, коју, поред осталог чине и девизна средства на наведеној девизној књижици Основне банке – Кредитна банка Београд, са затечним стањем и припадајућом каматом. Тужилац се, дописом од 21.11.2012. године, обратио „Војвођанској банци“, правном следбенику „Кредитне банке Београд“, и правном претходнику тужене „ОТР BANK SRBIJA“, захтевом да преузме све потребне радње ради уписа Градске општине Стари град, као носиоца права коришћења девизних средстава на девизном рачуну број ... који се водио на име сада покојне ББ. „Војвођанска банка“ а.д. Нови Сад је обавестила тужиоца да су предметна новчана

средстава, по основу уговора о поклону 10.07.2007. године и 12.07.2007. године, исплаћена туженом АА о чему поседује исплатне слипове за износ девизне штедње које је доспео до дана исплате, док је недоспели износ девизне штедње конвертован у обвезнице у корист туженог АА и продат на тржишту хартије од вредности од стране туженог АА 06.07.2007. године. „Војвођанска банка“ није успела да нађе у својој архиви уговор на основу ког је извршена исплата и конверзија, односно трговина, на тржишту хартије од вредности. Вештачењем је утврђено да износ од 50.095,20 дем, на дан увођења валуте ЕУР 01.01.2002. године и на сваки други дан након тог дана, има вредност 25.613,27 евра, да камата на износ од 25.613,27 евра од дана подношења тужбе до дана вештачења износи 5.144,63 евра, што укупно, са главницом, износи 30.757,90 евра, при чему камата на износ од 14.201,44 CHF од дана подношења тужбе до дана вештачења износи 2.586,22 CHF, што укупно са главницом износи 16.787,66 CHF. Неспорно је да је банка туженом АА исплатила део девизне штедње која је доспела за исплату а да је недоспели износ девизне штедње конвертован у обвезницу у његову корист, при чему тужени нису доставили документацију по основу које је извршена та трансакција. Тужени су истакли приговор застарелости потраживања тужиоца. Побийана првостепена пресуда достављена је пуномоћнику туженог АА 30.09.2021. године, а он је жалбу изјавио, препорученом поштом предатом пошти, 28.10.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца, у односу на туженог АА усвојио, а у односу на тужену „ОТР BANK SRBIJA“ а.д. Нови Сад, одбио, налазећи да је основан приговор застарелости који је та тужена истакла. По мишљењу првостепеног суда, тужилац је стекао тражбину наслеђивањем 10.04.2002. године, решењем о наслеђивању Првог општинског суда у Београду О 218/02, које је правноснажено 09.08.2002. године, па је рок застарелости почео да тече 10.08.2002. године и протекао пре подношења тужбе (31.12.2014. године) у смислу одредбе члана 371. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду усвајањем тужбеног захтева тужиоца у односу на тужену „ОТР BANK SRBIJA“ а.д. Нови Сад, налазећи да је решење о наслеђивању, донето у поступку расправљања заоставштине иза покојног ВВ, декларативна одлука којом је констатован пренос права на имовини оставиоца, тако што је тужиоцу предата на коришћење и управљање целокупна заоставштина оставиоца коју чине предметна девизна новчана средства, па се потраживање тужиоца има ценити према праву из кога потиче, односно према праву оставиоца у које је тужилац ступио. Право правног претходника тужиоца, ВВ, да потражује исплату новчаног износа девизних средстава од тужене банке, коју је у тренутку смрти поседовао, не зависи од протека времена због чега се на потраживање тужиоца у овој парници не примењују рокови застаревања из члана 371. став 1. Закона о облигационим односима. Тужилац потраживање према туженој „ОТР BANKA SRBIJA“ а.д. Нови Сад, заснива на чињеници, да је као правни следбеник покојног ВВ стекао право коришћења девизних средстава које су се водила код правног претходника те банке, из чега произлази обавеза банке да тужиоцу исплати предметни новчани износ. Другостепени суд налази да чињеница да је 2007. године туженом АА исплаћен део девизне штедње која је допела за исплату, док је преостали, недоспели износ девизне штедње, конвертован у обвезнице у корист истог и продат на тржишту хартије од вредности, није од утицаја на предметно право тужиоца, јер тужена банка није доказала да је та исплата извршена на основу ваљаног правног основа. Другостепени суд је жалбу туженог АА од 28.10.2021. године, одбацио, као неблагоприятну, применом одредбе члана 401. тачка 1. у вези члана 387. став 1. тачка

1. и члана 389. став 1. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је поднета по протеку рока прописаног одредбом члана 367. став 1. истог Закона.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право преиначењем првостепене пресуде у односу на тужену банку и правилно жалбу туженог АА одбацио, као неблагоприятну.

Одредбом члана 378. став 2. Закона о парничном поступку, прописано је да је жалба неблагоприятна ако је изјављена после истека законског рока за њено подношење. Рок за подношење жалбе прописан је одредбом члана 367. став 1. истог закона тако што странка може да изјави жалбу против пресуде донете у првом степену у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, ако у овом закону није другачије прописано.

У конкретном случају, пуномоћник туженог АА, адвокат Будимир Дринчић из ..., пресуду првостепеног суда је примио 30.09.2021. године, што следи из садржаја повратнице здружене предмету. То значи да је последњи дан рока у ком је он имао могућност да, благовремено, изјави жалбу, протекао 15.10.2021. године (петак), па је жалба од 28.10.2021. године неблагоприятна јер је изјављена после истека законског рока за њено подношење, у смислу одредбе члана 378. став 2. Закона о парничном поступку. Због тога је другостепени суд правилно жалбу туженог АА одбацио, решењем садржаним у ставу првом изреке побијане пресуде, правилном применом одредбе члана 401. тачка 1. Закона о парничном поступку.

Тужени АА у ревизији наводи да је његов пуномоћник био хоспитализован због тешке упале плућа у време пандемије вируса КОВИД 19 од 12.09.2021. године до 15.10.2021. године и да му због тога није било могуће уручити првостепену пресуду 30.09.2021. године. Међутим, из приложене отпусне листе са епикритзом Клиничког центра Војводине – Covid болница види се да је Будимир Дринчић (пуномоћник туженог АА) лечен од 17.09.2021. године до 24.09.2021. године због идентификованог вируса Covid -19. То значи да 30.09.2021. године, када је примио првостепену пресуду, пуномоћник туженог АА није био хоспитализован нити је доставио доказ за своју тврдњу да је првостепену пресуду примио две недеље касније. Такође, у жалби од 28.10.2021. године, пуномоћник туженог АА (адвокат Будимир Дринчић) из Новог Сада, није ништа навео у погледу оспоравања датума пријема првостепене пресуде. Због тога се наводима његове ревизије правилност решења другостепеног суда о одбачају његове жалбе, као неблагоприятне, не доводи у сумњу.

Банкарски новчани депозити прописани су одредбом члана 1035. Закона о облигационим односима, тако што је уговор о новчаном депозиту закључен када се банка обавезала да прими а депонент да положи код банке одређени новчани износ (став 1.). Овим уговором банка стиче право да располаже депонованим новцем и дужна је да га врати према условима предвиђеним у уговору (став 2.).

У време смрти покојног ВВ, који је преминуо ...1994. године, на снази је био Закон о наслеђивању (Службени гласник „СРС“ бр. 52 од 30.12.1974. године) који је заоставштину без наследника прописивао у одредби члана 8. тако што та заоставштина постаје друштвена својина. Применом те одредбе Закона, на основу правноснажног решења Првог општинског суда у Београду О 218/02 од 10.04.2002. године, тужиоцу је предата на коришћење и управљање целокупна заоставштина покојног ВВ коју, између осталог, чини и предметни новчани износ девизне штедње. Због тога је тужена банка дужна да тужиоцу депоновани новац врати у смислу одредбе члана 1035. став 2. Закона о облигационим односима, како је правилно закључио другостепени суд. То што је банка предметни новчани износ, који је требало да врати тужиоцу, исплатила туженом АА, за тужиоца није од значаја јер је та исплата учињена без правног основа.

Неосновани су наводи ревизије тужене банке да је правни основ тужиочевог потраживања у односу на њу накнада штете. Супротно томе тужилац тужбом не тражи да му тужена банка накнади штету већ да испуни своју уговорну обавезу из уговора о банкарском новчаном депозиту, у смислу одредбе члана 1035. став 2. Закона о облигационим односима. На основу одредбе члана 1035. став 2. Закона о облигационим односима, тужена банка је, уговором о банкарском новчаном депозиту, стекла право да располаже депонованим новцем, што јој је и омогућило да га исплати туженом АА. Међутим, том исплатом банка се није ослободила обавезе коју има према тужиоцу, у смислу исте одредбе Закона, имајући у виду да тужилац није овластио туженог АА да, у његово име, прузме предметни новчани износ, нити је тужена банка доказала да је исплату туженом АА извршила по било ком другом правном основу. Због тога тужена банка неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић